ChristenUnie | SGP
Heerde • Wapenveld • Veessen • Vorchten

# Algemene Beschouwingen 2025

Eerst dank aan het college, de ambtenaren en iedereen die gewerkt heeft aan de stukken die voorliggen. Opnieuw ligt er een goed verzorgd, gedegen stuk rond de financiën van onze gemeente.

Het coalitieakkoord wordt uitgevoerd. Woningen zijn en worden gebouwd. Recent besloten we nog over Bovenkamp III. De omwonenden worden meegenomen en participeren in de ontwikkelingen in hun buurt. Soms voelt men zich geheel gehoord en worden aanpassingen doorgevoerd. Op andere momenten lukt dat niet of niet helemaal. Zo gaat dat, omdat we het algemeen belang voorop stellen. Participatie voor ons houdt in dat iedereen de kans krijgt zijn of haar zienswijze naar voren te brengen, zodat we alle argumenten mee kunnen wegen. Dat maakt een besluit sterker. Het houdt niet in dat iedereen het er daarna mee eens is. Dan zouden besluiten verworden tot waterige compromissen.

Als college en raad participeren we in samenwerkingen. Zeker als raad positioneren we ons hierin steeds sterker is onze analyse. Goed, maar laten we het mandaat van de raad en raadsleden, de rechtstreeks gekozen volksvertegenwoordigers, centraal laten staan. Waar we vorig jaar vanuit deze raadszaal uitkeken op een bouwput, kijken we nu op een centrumontwikkeling die volop in uitvoering is en op een schitterende Van Meurshof. In Veessen vindt woningontwikkeling plaats en in Wapenveld is een appartementencomplex opgeleverd, vindt vernieuwing door Triada plaats aan de Wildekampseweg, en verrijzen woningen in de hoek Groteweg – Nachtegaalweg. En daarnaast zijn er diverse ‘kleine plannen’ goedgekeurd en uitgevoerd. Wellicht klein in omvang, maar groot voor de mensen die het betreft. Kijk eens naar de sites van de makelaars: er zijn weer woningen te koop in Heerde. In samenwerking met Triada werken we aan een meer passend aanbod van huurwoningen. College; chapeau. Afspraken uit het coalitieakkoord worden uitgevoerd.

In het sociaal domein staat Stip als een huis. Redelijk uniek hebben we de ondersteuning en samenwerking op het gebied van het sociaal domein bij elkaar gebracht. Niet alleen fysiek, maar juist ook qua samenwerking. Voorliggende voorzieningen hebben we actief en sociaal warm ‘aan de voorkant’ van ons systeem gepositioneerd. Best spannend, want gaat dit inderdaad iets goed betekenen voor de achterliggende, dure zorg. Het is en blijft laveren op een dun koord, maar vooralsnog hebben we als Gemeente Heerde het sociaal domein dicht bij onze inwoners weten in te richten. Op 21 juni was er ‘open dag’ en met vele inwoners was ik in ‘de nieuwe Hof van Cramer’. Wat een aanwinst wordt dit voor het dorp. Jaren en jaren zijn er plannen gemaakt. Deze coalitieperiode is er vaart gezet achter de uitvoering en het gebouw staat er zometeen. Het gebouw gaat zich vullen met activiteiten door de faciliteiten en mogelijkheden die het gebouw biedt. Een enorme verrijking in het hart van Wapenveld.

Er is met brede participatie een biodiversiteitsplan vastgesteld door de Raad. Een tip voor het komende zomerreces. Lees de bijlage ‘Heerde natuurlijk; inspiratie voor versterken biodiversiteit’ nog eens door. Je leest over het schitterende landschap waarin we in de gemeente Heerde samen mogen leven.

Na de ‘Regionale Energie Strategie 1.0’ hebben we recent het ‘Regionaal Programma Energievoorziening’ vastgesteld. Het biedt ruimte om juist ook lokaal initiatieven te ontwikkelen om vraag en aanbod van energie op elkaar af te stemmen. Het daagt ons uit om aan de slag te gaan met lokale energie opslag. Laten we juist vanuit onze lokale en regionale unieke situatie verder werken aan een duurzame en toekomstbestendige energievoorziening. Niet alleen voor ons, maar ook voor onze kinderen en de

generaties na ons. We gaan met enthousiasme 850 jaar Heerde vieren. En we doen dat met duurzame plannen en hoop voor de toekomst.

Kan het dan niet beter? Jazeker kan het beter. Eerst maar terug naar het centrum van Heerde. Echt heel mooi hoe het centrum van Heerde opknapt. Nu 'de rotte kies' eruit is verschijnt er in 'Huize Hendrik' een nu al monumentaal pand in ons centrum. Een centrum waar wonen, winkelen en ontmoeten gaan toenemen. We blijven aandacht vragen voor vergroening in het centrum van Heerde. Als raad hebben we één en andermaal met moties en amendementen richting, steun en kaders gegeven aan het college. En het blijft 'taai' om de plannen uitgevoerd te krijgen zoals we willen. Een stevig pleidooi is gevoerd voor een integrale aanpak. Voor het onder de loep nemen van de verkeerssituatie en dan niet alleen de Dorpsstraat, maar ook de omliggende wegen. Wat kan er met de Soerelseweg? Hoe zorgen we, eindelijk, voor een autoluw centrum? En we worden bijna 'gedwongen' om telkens in 'kleine stukjes' te denken. Het zal niet anders kunnen, maar als ChristenUnie-SGP fractie blijven we aandringen op een integrale benadering. We willen voorkomen dat we binnen tien jaar geconfronteerd worden met: "Hadden we het toen maar gelijk anders gedaan". Kortom college, blijf denken vanuit de totale ontwikkeling van het centrum en wij vinden het jammer dat er nog steeds geen integraal plan ligt. Onzes inziens maak je dát eerst en vul je van daaruit het plan in. En ja, dan duurt de uitvoering wellicht nog de hele komende coalitieperiode, maar dan werk en denk je vanuit visie. Vorige week hebben we bij de behandeling van de jaarstukken een toevoeging gedaan aan de voorziening 'centrumplan'. Geen 'gebakken lucht', maar wederom 'echt geld'. Echt geld om uitvoering te geven aan de moties die de raad heeft aangenomen. Aan de raad ligt het niet, kom op college. Doorgaan met door ontwikkelen.

Een goed uitgangspunt in 'financieel Nederland' is dat structurele uitgaven gedekt dienen te worden door structurele inkomsten. En jarenlang hebben we de Gemeente Heerde in financiële zin zó gestuurd. 'Structurele kosten dekken door structurele inkomsten', daar let onze toezichthouder de Provincie Gelderland ook op. Onze landelijke overheid is 'grillig' als het gaat over de financiering richting gemeentes. Termen als 'ravijnjaar' zijn deel gaan uitmaken van ons Algemeen Beschaafd Nederlands. We zijn als ChristenUnie-SGP een partij van hoop en optimisme. Maar financieel regeren met een overheid die zo grillig is, valt niet mee.

Een voorbeeld van deze grilligheid is de meicirculaire. Gemeenten en Rijk hebben onderhandeld over de financiën voor de gemeenten. Dan komt er van de landelijke overheid een voorjaarsnota. En wat mooi dat onze mensen van de afdeling 'financiën' dan al aan het rekenen slaan en dit vertalen naar Heerde en alvast voorlopige cijfers' presenteren. Dan komen de officiële cijfers middels de meicirculaire en blijken die wat negatief uit te vallen ten opzichte van de voorlopige cijfers. Wat blijft is een 'kleine plus' ten opzichte van wat begroot was. Dank overigens voor de doorrekening van de meicirculaire. Nou ja, doorrekenen. We missen het jaar 2029. In de toelichting wordt aangegeven dat deze niet kan worden doorgerekend. Wel wordt het negatieve effect van de herverdeling van het gemeentefonds in 2029 met 845.000 euro genoemd. In mijn hoofd maak ik dan een rijtje cijfers in de kolom 2029 en van dat geheel fictieve optelsommetje word ik niet vrolijk. Graag horen we van het college waarom 2029 niet kon worden doorgerekend. Was het niet beter geweest om toch te komen met een 'raming' voor 2029, wellicht met nog meer onzekerheid dan er ook al in de voorgaande jaren zit?

Aanvankelijk was het voornemen om dit voorjaar een totaalpakket 'ombuigingen' en dat zijn bezuinigingen, te bespreken en door te gaan voeren. Als ChristenUnie-SGP vinden we het wijs dat dit niet is gebeurd. We hebben dat vorig jaar in onze algemene beschouwingen onderbouwd.

Een belangrijke beslissing die is genomen bij het vaststellen van de begroting 2025 is het 'lucht uit de begroting' halen. Naar onze mening is dat goed. Het is in lijn met 'realistisch ramen', wat we als gemeente al jarenlang voorstaan. In feite is het bijzonder dat er dan tóch telkens nog lucht te vinden is. Een voorbeeld waren de 'corona-gelden', waardoor er recent ruim 300.000 euro besteedbaar bleek te zijn. Willen we als gemeente goed in control zijn en willen we onze positie als raad goed kunnen innemen, dan is het belangrijk om scherp te hebben waar nog 'lucht' zit.

We maakten een compliment voor de financiële stukken die voorliggen. Een voorbeeld daarvan is de vormgeving van de 'kernboodschap' bij de actieve raadsinformatie van de meicirculaire. De bedragen in categorie 1 tot en met 3 staan behoorlijk 'vast' en kunnen zonder beleidswijzigingen niet naar beneden. Beïnvloeding zit met name bij categorie 4. De tijd van 'cadeautjes geven' is voorbij. Dat zullen we ons als raad goed moeten realiseren. Iedere euro die we nog 'ergens bij leggen' maakt het gat in de toekomst groter en voor je het weet heb je een ravijn. Dan moeten we onze verantwoordelijkheid nemen en die euro's niet structureel uitgeven. We roepen het college op om door te gaan met het zoeken naar 'lucht'. Of beter gezegd: het realistisch ramen. We verwachten dat er een goed en strak overzicht komt, van 'knoppen' waar we aan kunnen draaien. Ja, ik bedoel 'een totaalpakket ombuigingen' of anders gezegd 'bezuinigingen'. Ik begrijp dat het de verwachting is dat er in 2025 een positief financieel resultaat gaat komen. Heel mooi en dan is er voor 'tafeltje dekje' wat ons betreft nog een jaartje 'lucht'. Zie het als een aanmoediging om 'lucht' te zoeken in de financiële wereld van de gemeentefinanciën. Om te komen tot een strak overzicht van mogelijke ombuigingen. (…)

We maakten complimenten, maar dat willen we ook doen onder het kopje 'moedig besturen'. Het college heeft laten zien dat dit gebeurt. Ik noem de 'stap naar voren' rond de komst van een mogelijk explosieven springterrein in onze Gemeente Heerde. Ik noem ook het begin van dit kalenderjaar waarin een 'noodopvang asielzoekers' werd gerealiseerd. Ik noem de directe aandacht van het college bij het bericht dat AkzoNobel uit Wapenveld gaat vertrekken. Gelijk ook een oproep aan het college. Blijf proactief denken en werken en neem ons als raad mee. Juist met proactief denken en moedig besturen maken we het verschil voor onze inwoners. Moedig besturen betekent ook 'alternatieven bedenken en rekening houden met diverse scenario's'. Een voorbeeld? De wijze waarop we in Heerde vóór 1 juli invulling hebben gegeven aan de uitvoering van de spreidingswet. Samenwerking met andere gemeentes is daarin het sleutelwoord gebleken. Laten we met gemeentes in de regio en in het bijzonder onze buurgemeenten samenwerken en zoeken naar kansen en mogelijkheden.

Zoeken naar 'kansen en mogelijkheden' betekent dat je nooit 'klaar' bent. Ook niet als je 'de aantallen' van de spreidingswet hebt behaald. Dus 'triomfantelijk met de armen over elkaar achterover leunen' is er niet bij. Als fractie van de ChristenUnie-SGP gaat het ons niet primair om 'halen van aantallen'. Het gaat ons om mensen. Wellicht doen zich kansen en mogelijkheden voor om méér te doen voor vluchtelingen, mensen in nood. Denk ook dan proactief, ruimhartig en moedig en laat de spreidingswet geen beperking worden in 'Samen leven, samen werken'. Inderdaad, de titel van het coalitieakkoord. Daar hoort voor ons de vluchteling helemaal bij.

Als ChristenUnie-SGP in de gemeente Heerde gaan we vol hoop en vertrouwen sámen verder. Vertrouwen in het college. Vertrouwen in het ambtelijk apparaat. Vertrouwen in de samenwerking met alle partijen in de raad. En daarboven doen we ons werk in afhankelijkheid en ontspannenheid, omdat we vertrouwen op onze God en Vader.

(…)